

„Soča“ izhaja vsak petek in velj po pošti prejemana ali v Gorici na tem pošiljanja:

Vse leto f. 4.
Pol leta " 2.
Četrt leta " 1.

Pri ognanilih in tako tudi pri „po-čanicah“ se plačuje za navadno tristop-
no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 " " " 2 "
6 " " " 3 "
Za večje črke po prostoru

SOČA

Postanska številka se dobiva po
naročniških učnicah na Starem trgu
in na Štefaniji ulici in v prodejnici G.
Učnjak na Semenških ulicah h. št. 10.
Naj so pošiljajo vredništvu,
naročniški pa opravniki „Soče“, d. g.
Andreju Taboju via Canonica N. 8 v
Št. Roku v Gorici.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi pa
se blagovljivo frankirajo. — Delavcem
in drugim nepremožnim se naročniš-
niška zniža, akoro se oglase pri opravniku.

Vabilo na naročbo.

Novo leto je pred prago. Ž njim bo na-
stopila „Soča“ svoj 20. tečaj. Zatoj vabimo
snova prijatelje in somišljence, da se blagovo-
lijo v obilnem številu naročiti na naš list. Ob
enem naznanjam, da smo za prihodnje leto do-
sedanj naročnino nekoliko znižali; in sicer bo
stala „Soča“:

za celo leto . . . gold. 4.
za pol leta " 2.
za četr leta " 1.

V „Soči“ hoče nova vredništvo Slovencem
podajati političen tečnik, ki bo strogo in do-
sledno vrejevan po krščauških načelih. Mi
obsojamo politiko, ki ne pozna načel, ampak
vedno omahuje in se nagiblje, kamor ji svetuje
korist. Kakor v vsem drugem, tako moramo tudi
v politiki stati na pozitivnih tleh krščanske res-
nice.

List bomo v prvi vrsti pisali za našega
kmeta in prostaka. V vodnih člankih bomo
razpravljal dnevna politička vprašanja, načelno
sicer, vendar pa tako, da se bomo pri tem ozi-
rali na naše dejanske razmere, in bomo teo-
rijo vedno uporabljali na življenje. Pisali
bomo pa v priprosti, poljudni obliki, ki bo lehko
umevna tudi za kmeta. V „listku“ bomo skrbeli
za primerno razvedrilo. Kolikor bo mogoče, bomo
prinašali raznih dopisov iz vseh krajev, kakor
tudi zanimivih raznih vesti.

Naše ljudstvo je v jedru še zdravo, dobro.
Ono se dà izomikati ter duševno in gmočno po-
vzdigniti. V to svrhu bomo skušali delati tudi

mi. Po naši misli ne more pa tega doseči, kdor
ljudstvo vedno le vabi na veselice, na plese, ali
kdor meni, da bomo narod rešili od pogina s
kričanjem. Povemo tedaj vše zdaj, da ne bomo
nikar prinašali mikavnih popisov plesnih zabav
in pustnih veselic. Pač pa bomo ljudstvo učili
in napeljevali, kako se težko zasluzeni denar
hrani in porablja le za resnično koristne
reči. Dika, steber slovenstva je pošten, var-
čen kmet in priden rokodelec, katera si z
delom svojih rok varuje svojo neodvisnost.
Večkrat se čutijo tožbe, da se tuji sivelj čedalje
bolj širi mej nami; tega najbolj kriva je pa
rastoča zapravljinost in razkošnost našega
ljudstva, katero ne malo povsprešujejo ravno tisti,
ki imajo vedno le naročnost in napredok na
jesiku.

Čustito duhovščino pa in druge razumnike
prosimo, naj bi ne le s obilo naročbo, ampak
tudi in pred vsemi s svojimi vplivom naš list
podpirali s tem, da ga kmetu in nizkim stanovom
gorko priporočajo.

To številko smo razposlali na ogled ne le
dosedanjim naročnikom, ampak tudi drugim
odličnim domoljubom po Primorskem in
Kranjskem. Komur bi list vgajal, naj blagovoli
naročiti si ga. Vredništvo zagotovlja, da bo vestno
izpolnjeno, kar je obljudilo.

Vredništvo „Soča“

Desnica in levica.

Marsikateri naših politikov na deželi je vše voč
ko stokrat bral o desnici in levici, in kako si na-

sprotujeti. In vendar ne vše, kaj pomeni, ko re-
čemo: desnica ali levica.

Desnico ima vsak človek, ako se cel rodil,
ravno tako tudi levico. Tako nas je Bog stvaril. Pa
tudi Bog sam, kakor pričuje sv. pismo, ima desnico.

Tako govori Bog Oče Sinu: Sedi na mojo desnico.
Desnica in levica, skoravno sti obe na enem
telesu, vendar se nič kaj ne vjemati. Ljudje sploh
vže od nekdaj pripisujejo le desnici vse dobro, levici
pa vse slabo. Najbrže je naša mati Eva segal z le-
vico po prepovedanem sadu; in tako leži na levici
prekletstvo Božje. Za vse dobro se človek poslužuje le
desnice; z njo je, piše, z njo vkesuje, pozdravlja, v
njo si segajo ljudje, da sklepajo pogodbe ali prija-
teljstvo. Levico pa se vsak izogiblje. Res sicer, da
so tu pa tam nekateri radi poslužujejo levico mesto
desnice; a ravno takih no gledamo prav lepo, češ,
levičar ni nič kaj prida.

Najbolj se bo pa pokazala ta razlika in na-
sprotje meje desnice in levico na sodni dan. Takrat
bo zbral Jezus Kristus vse ljudi okoli sebe; razdelil
jih bo pa na dve strani: dobro bo postavil na svojo
desnico, slabo pa na levico. Prvo bo povabil v no-
bosca, drugim pa poreče: Poberite se v pekel! In
tako bodo desničarji v nebesih, levičarji pa v peku
na vekoma!

Nekoliko podobno zbirališče desničarjev in le-
vičarjev, čeravno ne tako veliko, najdemo tudi na
zemlji. Ko bi ti prišel na Dunaj v tisto hišo, v ka-
teri postave dajejo in delajo davke, tedaj bi ti po-
kazali veliko dvorano, kjer sedijo naši poslanci. Tu
so v širokem polukrogu razvrščeni sedeži, po katerih
sedijo; tam na sredi pred ujini pa ima svoj sedež
predsednik Smolka iz Galicije z drugimi gospodi in
ministri. Ni pa treba misliti, da poslanci kar tje se-
dejo, kjer najdejo prostor, dajes tu, jutro tam, ne,
vsi dobro pazijo, na kateri strani ima predsednik
Smolka desnico, na kateri levico. Eni si poiščejo
prostora na njegovi desnici, drugi na levici, in tam
sedijo celih šest let.

Kako čudno moč imati tedaj desnica in levica,

LISTEK.

Krvavo stegno v trinajstih poglavijih.

Četrto poglavje. Pričoveduje se,
kako obhaja krvavo stegno novo leto, in
kdaj prav za prav začenja njegovo leto.
Tudi nekaj o kolendarji krvavega stegna.

Vem, da si pozabljuv. Če se no motim, sem ti
pač vše enkrat povedal, da krvavo stegno pomeni prav
za prav prostozidarstvo; drugače se to imenuje tudi
masonstvo. Ljudje pa, ki se dajo krstiti na njegovo
ime, se zovejo bratje masoni. Lajajo jim tudi tripični
bratje, ali tripičniki. Zakaj pa tako? Bog jih vedi,
kdo pa more poznati vse skrivnosti krvavega stegna!
Le to vem, da masoni preči svoje ime, ko se podpi-
šejo, postavijo tri pike. Tako bi se n. p. češki mason
Podlipuy podpisal tako-le: „Jan Hus Podlipny.“

Kaj pa zdaj?

Novo leto bomo imeli te dni. Ti bi najbrže rad
zvedel od mene, kako krvavo stegno obhaja novo
leto. Božiča seveda ne pozna, ker ne veruje v Je-
zusa Kristusa.

O novem letu ima krvavo stegno strašno dosti
opraviti. Največ skrbi ji delajo računi po borzah,
kjer ima nastavljene krivonošce, da spravljajo v nje-
gov žep novce. Ono hoče zvedeti, kako stojijo kurzi,
kako padajo ali rastejo papirji; kaj treba storiti, da
bo po novem letu pristužilo si kak „milijonček“. Za-
torej pošilja telegrama na vse strani, in si jih daje
pošiljati od povsod. Seveda trobi v svet same debele

laži, tako da bi ga, če bi se hotelo vse spovedati,
sam papež v Rimu ne mogel odvezati. Njemu je i-
grača n. pr. izmisliši si in raztrobiti po vsej zemlji,
da so ruskega carja vblili in da je na Ruskom vzdig-
nila se revolucija. Zadosti en par ur, da to svet
verjame, vrednostni papirji padejo, krvavo stegno si
jih hitro pokupi, kar znice; malo potem zve svet,
da je vse gola laž, papirji poskodijo — in krvavo
stegno jih spet razproda. Potem se pa v pest smeje
in lepo vtakne v žep par milijonov! Beži je lov!

Tudi po dvorih okol ministrov ima krvavo
stegno o novem letu veliko opravila. Osoj jim prav
rado pošepne v ušesa, kaj naj govorijo, kako naj za-
vijajo resnico in slepijo svet, ko sprejemajo pozdrave
in voščila za novo leto. In jaz sem prepričan, ko bi
šel na sv. Silvestra večer v Pariz ali pa v Rim, da
bi našel krvavo stegno pod mizo francoskega pred-
sednika Carnota ali pa v kotu tik Crispi-eve piena
mize, kako mu narekuje, kaj ima jutre odgovoriti,
tem in onim, ki bodo prišli voščiti novo leto.

Pa ti boš rekel, kako je to mogoče, da bi bilo
krvavo stegno na sv. Silvestra večer ob enem v Pa-
rizu in v Rimu. Ojej, ljubi moj, ti pa že malo ali
nič ne veš, kako naglo je krvavo stegno. In pa nisi
še nič slišal o tako zvani „železnici na blisk“? Glej,
po tej se krvavo stegno o novem letu vozi po svetu.
Pa kaj, saj tega prav za prav še ne potrebuje; ono
je v zvezi s hudičem; temu sede na hrbet — in
kakor bi mignil je iz Pariza v Rimu! Saj še ti več-
krat v jezi rečeš: Hudič te nesi! Viš, ta hudič pre-
naša krvavo stegno. Ondan smo brali, da se je pri-
valilo v Ameriko, kjer je brazilijskemu cesarju
prevzelo tron. Nekaj dui potem — zabil sem pove-
dati — je vše plašilo po Trstu. Mej drugim se je
prikazalo tudi pred oknom, kjer se tiska „Edinoš“,

Vrednik je slučljivo pogledal skozi okno in jojmenje!
hitro je je del v svoj časnik, češ, da je prineslo
polno neslanosti v Trst. Jaz pa ne vem, zakaj se
toliko hudoje zarad tega, po moji misli bi vendar
Tržačani krvavemu stegnu morali biti celo hvaležni,
ako bi jim naredilo neslane vsaj toliko morske vode,
kolikor je potrebujem. Iz Trsta bi ne vedel, kam jo
je vdarilo, ker prav rado potuje „nepoznano“. Naj-
brže se je tiste dni valilo po Ceskem, ker bilo bi
mu nad vse všeč, da bi se postavil spomenik Janezu
Husu. Pa kakor se zdi, mu je prazki nadško stopil
na rep, zacivilo je in zbežalo. Kam? Bog ga vedi,
kod se zdaj potika, in kako kašo nam kuba. Ni ne-
mogoče, da bi nam še zdaj, prav za novo leto ne
spet kake prav debele ne izieglo. Krvavo stegno
namreč nikdar naprej ne pove, kaj misli; še le ko
jo je zgoživilo, pride ž njo na dan; a ko bi človek
rad vdaril po njem, ga vše ni več na mestu. Tako
zve svet navadno nekoliko dui prekasno, kaj mu je
krvavo stegno skuhalo, in nič ne pomaga več.

No pa, kako pozabljuv sem tudi jaz! Govorim
o novem letu krvavega stegna, in zabil sem povedati,
da ono ne začenja z nami novega leta. To bi bil
meral prav za prav vše zgorej omeniti.

Svoje novo leto je pa vpeljalo krvavo stegno
za časa francoske revolucije, o kateri sem zadnji pot
govoril. Bilo je leta 1793, ko so ministri krvavega
stegna tako-le sklenili: Začetek novega leta je o
polnodi 22. septembra. To pa zato, ker je krvavo
stegno 22. septembra končno vstanovilo republiko.

Kaka zmešjava tedaj! Meseca septembra novo
leto! Tam okoli našega novega leta bi moral teda
obhajati veliko noč, o pustu po binkošti, sv. Ivan bi
pal okol sedanje velike noči itd. Črešnje bi imeli vše
zrele v postu, grozdje pa meseca maja, če prej ko

da tudi tako učene gospode, ki vender radi ne vejejo v vraže, ločuje! Da, tako je tudi v državnem zboru, tako je dandanes posod, kjer zborujejo učeni gospodje.

Ne pa misliti, da ima morda Smolka desnica ali levica tako moč, da bi oaa poslanec tako ločila. Tu zad tudi nekaj drugega. Smolka, kakor več ali manj vsak predsednik, zastopa neko oblast — ako ne, kako bi mogel pač krotiti take kričade, kakor sta n. pr. dr. Gregr s Českega ali Kronawetter z Dunaja! Vsaka oblast pa prihaja od Boga; in tako tudi predsednik Smolka nadomeščuje Boga. Potem takem imamo v državnem zboru nekako malo podobico tistega velikega zadnjega zborna v Jozafatovi domini, kateremu bo predsedoval Bog sam. Ravno za to pa so postavijo nekateri gospodje poslanec na Smolko levico, kar se čutijo po duhu sorodne tistim, ki bodo na sodni dan stati na levici Kristusovi; desnicarji v državnem zboru pa želijo več ali manj tudi na sodni dan stati na Božji desnici.

Misliš, da je vse to žala? Nikakor ne! Kdo bo na sodni dan stal na desnici Kristusovi? Dobri kristijani ali tisti, ki so zvesti ostali sveti veri in si prisadovati po nji živeti. Na levici pa bodo brezverci, ki so Kristusa v srci in v dejanji zatajevali.

Tako nahajamo tudi v državnem zboru na desnici tiste, ki so in hočejo biti kristijani; ne tdim ravno, da so vse svetniki, kakor je bil sv. Anton puščavnik, marsikateri grščnik zna biti mej njuni, vender pa vsaj se držajo več ali manj resnice in pravice, in ako ne več, vsaj spoštujejo krščansko vero. Na levici pa nahajamo skoro le take, ki so sicer kričade, so pa vso davno vero zatajili; in kakor so sami breverski, ravno tako bi hoteli tudi ljudstvo ob vero pripraviti; zatorej so vedeni pripravljeni rogoviti proti cerkvi, proti duhovnom in menihom, proti verski šoli: sploh sovražniki Kristusovi so in hočejo biti. Da, tisti, ki sedijo na zadnjem koncu levice, pomežkavajo celo s krvavim stegnom, češ, da se sme kaj takega, ker ono nas bo odrešilo!

Kakor desnica in levica sploh nisti prijateljici, tako ne tudi desnica in levica v državnem zboru. Ako desnica pravi: da, odgovarja levica: ne, glasuje prva: ne, kljubuje druga z: da. Ako ploska desnica, sika levica; se pa veseli levica, tedaj se kislo drži desnica.

Bil je čas, ko je pri nas ukazovala levica. Žalosten čas bil je to! Levica nam je dala šolo brez Boga, odpravila je konkordat, dovolil je oderuhom, da smejo tirjati po dvajset, trideset od sto, dala nam je postave, po katerih romi vsako leto deset tisoč kmetov na boben, po katerih Judij: dušijo malega posestnika in obrtnika. Levica je tako dobro znala prazniti, pometati cesarske kase, da več ko se je no ter stavilo, manj se je poznalo; od leta do leta rastel je dolg.

Pa časi so se spremenili. Kakih deset let je od tega, kar je desnica zmagala čez levico. Od takrat gre vše boljše. Dolg se manjša, dohodki rasejo, oderuhom se je privezala na gobec torba, tudi velike gospode fabrikante se je vše skušalo malo k pameti pripraviti, da ne bodo z delavci ravnali, kakor z neumno živino; Jud se sicer še šopiri po mestih, vender tudi vjemu vše stopajo na prste in vše stiska

je odcevilo! Ženitvanje, plesi in druge pustne burke bi najbujše zadele ravno prve dni adventa!

Kaj je vender namerjalo krvavo stegno, da je tako popolnoma odpravilo star kolendar? Ni težko vganiti. Izbrisat je hotelo z njim spomin na stare krščanske čase in na kraljestvo vladu. „Mi ne moremo več — tako piše nekdo od krvavega stegna — poštovati tistih let ko so nas kralji pritskali, ker takrat nismo bili še živi; vsaka stran starega koledarja je oskradena z lažmi in vražami. Duhovni so deli na vsak dan enega svetnika, kar pa nima nobene koristi, in je neumno. Zatorej proč iz kolendarja se svetniki in na njih mesto postavimo domačo živali, ki kmetu pomagajo polje obdelovati: vola, konja, osla. Ti bodo odslej naši krizostomi in Autoni! S tem bomo pa tudi pokazali, da je kmet več, kakor vsi kralji, in da je kmetijstvo prva umetnost. Tudi meseci in dnevi so dobili nova imena. Prvi dan meseca se je imenoval grozd, drugi: safran, tretji: kostanj, enajsti: krompir, petnajsti: osel, dvajsti: vinska preša, petindvajsti: vol, trideseti: sov. Še celo ure niso krvavemu stegnu prav tekle, ker razdelilo je dan na deset ur, vsako uro je spet razdelilo, in tako naprej. Na zadnje je še Boga iz cerkve zapodilo in nad cerkevnimi klopni, kjer je nekdaj stalo: Slava Bogu na višavah, je dalo zapisati: Slava babam ki so dobrega upanja!

Še marsikaj drugega bi ti povedal o novem letu in kolendarji krvavega stegna pa vše to, kar smo do zdaj slišali, je tako grozno, da boš najbrž: še na Silvestrovo o polnoči sanjal o krvavem stegnu, kako ti hoče vrati zadrgniti s požeganjam roženekrakcem, tako da se boš prebudil in se v svetem strahu prekrižal: Bog nas varuj na vse večne čase krvavega stegna in njegovega kolendarja!

šoba, ker ne sluti nič dobrega. Tudi na kmeta misli desnica, ker prizadeva si kar mogoče storiti, da se ne bodo nadalje rezkosavala in vničevala kmetska posestva. Največ bo pa veljalo, ako bo naša desnica — upamo, da v kratkem — enkrat pod klop vrgla brezverske šolsko postavo in spet Bogu dala v šoli prvo mesto.

Lehko se razume, da se levica sè vso močjo zaganja v desnico. Kolikokrat je vše upala, bo počil želesu obroč, kateri oklep razne skupine desnicince. Pa tudi koliko skrivenih spletov in živjač je levica iz uhtala, da bi tega ali onega desnicarja preknila in ga odkrenila od lesnice. Posebno zadnji čas je bila vše g tova, da se govorilo na desni skavajo in ločijo. Gospodi z levice se sploh zdi največa vganjka, kaj more desnico tak skupaj držati. Desnico sklepki prepričanje in ljubezen do resnice pri zvestobi do cesarja in Avstrije.

Kaj ne, da bi vže zad kdaj pisali na Dunaj pogledat, kje stoje slovenski poslanci na desnici ali na levici? Ker če je z levico res taka, kakor smo razložili, gotovo bi rad ne videl slovenskega poslancev meje levicarji. No, pa ne boj se! Slovenci in Slovani sedijo na desnici, glasujejo z desnico. Potem takem pa ni ravno res, kakor krijejo nekateri, da vse vkljuk, kar smo dozdaj pošljali v državni zbor, nič ne velja.

Vender moram tu nekaj pripomniti. S tisti, ki sicer s telesom s dijo na desnici, misli in sreča pa imajo na levici. Taki so n. pr. v našem zboru na Dunaji tisti Mledočehi, ki so se nedavno očitno spoznali z učencev Janeza Husa. Husitom ni veljala resnica in pravica, ampak e-pe; pravica je tam, kjer je več pesti in kričec. V tem se pa zlagajo husitski Mledočehi s tistimi, ki sedjo na na najskrajniji levici in ki gredo tako daleč, da vže in blijo krvavo stegno. Zato se navada zgodi, da ko govori kdo od Mledočehov, mu tisti z levice strašno plaskajo, pošteni desnicarji se pa drže kislo, da imajo meje sabo tako ljud. Da celo oden je glavni levicarski časnik na Dunaji, v kateri pišejo sami Jadje in drugi možje od krvavega stegna, kar očitno povdral, da s takimi ljudmi, kakor so Mledočehi, bi se dalo še pogajati in — sevedi — tudi zvezu narediti. A, kaj se ti zdi — zvezu s takimi, ki še krsta nimajo, ki od glave do pet smrdijo po krvavem stegnu?

Tako je. Mi pa si moramo ta nauk dobro zapomniti za prihodnjo volitve. Našo desnico na Deniji moramo izčistiti. Ljudi, ki z Mledočehi stavijo narodnost nad vero in v pravico, Bog včeraj pošljali v državni zbor, ako nečemo, da se nam povrne dobit husitskih cepcev! Taki ljudje bi znali vše juče prestopiti na levico, kar so vše začeli, in nas vse pomagali slačiti v judovsko-masonske žakej ter prodali nas na Rusko. Mi pa nečemo kaj takega. Mi hočemo imeti našega cesarja Franca Jožeta.

Zatorej pa pozimo dobro: karkoli bi dišalo na Slovenskem po mladočeskem ali husitskem kvasu — li proč s tako robo! Zadnja leta se je ravno po mladočeskem vplivanju po slovenskih knjigah in časnikih, pa tudi po slovenskih glavah, marsikaj zatočilo, kar diši močno po tem. Več nečemo za te pot govoriti, ker nečemo kaliti svetega božiča miru.

Zi zdaj ti le priporočim, da boš večkrat k Bogu molil, kakor peva sv. cerkev:

Den'me, prosim, med ovčice,
Kozlov se bojim levica,

Naj deležen bom desnice!

Da, ostani li mej pohlevnimi ovčicami, ki hodi po poti za svojimi pastirji, a drži se proč od srboritih levicarskih kozlov, ki ne znajo kakor le z rogovali in vse prevrgavati! Zvesto in trdno se okleni voditeljev na desnici, in pripeljali te bodo do časne in večne sreče.

Kaj bomo brali, kaj si naročali za leto 1890?

Tako bo marsikdo povprašaval zdaj o novem letu. Radovednost raste vedno bolj, denarja je pa čedalje manj. Bralo bi se dosti, pa dober kup. Mi pa menimo, da je boljše manj brati, pa dobro; na par soldov bi se nikdar ne smelo gledati, ako gre za dober list ali knjigo. Skoraj pa lehko trdimo, da pri nas Slovencih je najboljša roba tudi najboljši kup. Zato opozarjam prijatelje po deželi, naj si naročajo ali drugim priporočajo posebno naslednje liste:

1. Našo „S oč o“, kakor smo vše na prvi strani govorili. Damo častno besedo, da bravcem gotovo ne bode žal za štiri forinte na leto, dokler bo „S oč o“ v naših rokah.

2. „Domoljuba“, ki ga vrejejo v Ljubljani g. Andrej Kalan. Stane le 80 novcev na leto, je pa vreden trikrat toliko; ker zna prav krepko in za kmeta primerno pisati. Pove tudi vsakemu, kar mu gre. Poteguje se za pravi blagor našega kmeta. Priča tudi lepe povestice.

3. Kdor ima v hiši otroke, ki obiskujejo šolo na deželi, jim mora omisliti „Vrtec“. Ta list je res pravi biser v našem slovstvu, in po pravici trdimo, da noben drug list tako izvrstno ne služi svojemu

namenu, kakor „Vrtec“. Drobne pesni in povestice so za otročjo starost in razumnost prav primerno zložene, pa tudi velikega mikajo, da ne more lista odložiti, dokler ga ni prebral od kraja do konca. Tudi mične podobice krasijo strani. Ta list je vreden vsestranske podpore in razširjanja. Kdor ga hoče celo itko po enkrat na mesec dobivati, naj poslje lepo po pošti 2 for. 60 nov. vredništvu, ki je v Ljubljani v Sentpeterskem predmestju št. 15.

4. Kar je „Vrtec“ za otroke z nižih šol, isto je „Dom in svet“ za dijake na srednjih šolah. „Dom in svet“ je lepo sloven list, ki ga izdaja dr. Lampé v Ljubljani. Prinaša prav lepo in mične povesti, pa tudi došti predstavljiva. Ocenjuje tudi nove knjige ne le slovenske, ampak večinoma tudi iz drugih slovenskih narodov. Drži se strogo pravih, krščanskih načel. Po duhu je naš najbolj leposloven list, pa tudi oblika je dovolj dovršena; zlog je večkrat krasen in izvirno slovenski, kakeršnega boš zastonj drugod iskal. In vse to se dobi le za dva gold, na leto. Starši in duhovni, ki imajo ali podpirajo dijake po srednjih šolah, ne morejo jim dati za novo leto lepšega darila, kakor da jim naročijo „Dom in svet“ katerega, kakor vemo iz lastne skočnje, naša mladež prav rada bodo.

5. Imam. Slovenci tudi drugih prav dobrih listov, kakor so „Novice“, „Danica“, „Kmetovalec“ itd., kateri vse kmet bore v veliko korist. Vender pa mi ne moremo o vseh govoriti. Izmej velikih časnikov je „Slovenec“ na desnici, „Slovenski Narod“ pa vše od nekdaj na levici. Kar se tiče „Edinosti“, smo nekaj povedali na drugem mestu.

Pred vsem moramo pa kmeta in mladino svariti pred Ljubljanskim „Brusom“. Temu ni nič sveto. Še skoči in duhovni pometa kakor z motlo. Kroži jih večkrat tako debele in nečramne, da mora rudečica obliiti vsakega, ki ima kaj sramljivosti. Opravlja in obrekuje, da ma bo enkrat papir sam odrekel. Kar je gnojnica in blata po Slovenskem, se staka v ujetovih predalih. In za to naj bi človek še plačal, in sicer štiri goldinarji! Boljše, da greš za te novce po par koš v gnoja v mesto in ognjišču njivo za rep in krompir. Starši, predsedniki bravnih društev, pa tudi profesorji, ki nadzorujejo mladino po srednjih šolah, bi morali strogo paziti, da se ljudjka takih listov ne zaseče med narodom.

Dopis.

Iz Gorice, 26. decembra. Naši mestni očetje so imeli v kratkem času tri viharne seje. Našim čitatejem je gotovo že v spominu, da je v letošnjem zasedanju goriškega deželnega zebra posl. dr. Pajer s svojimi italijanskimi tovarji stavljal predlog, vsled katerega naj dež. odbor prosi visoko vlado, da bi se od Rank ali od Tržice čez Červinjan do italijanske meje zgradila želesu. Ta predlog je dež. zbor sprejel soglasno; za njeg je tedaj glasoval tudi mestni župan goriški dr. Maurovič, mestna odboračka Venuti Ritter, in ž njim se je vjemal, če tudi zanj ni glasoval, ker dež. glavar kot tak v zboru nima glasu, zastopnik goriškega mesta v dež. in drž. zboru ter ob eduem tudi mestni starešina grof. Coronini. Komaj je bil predlog sprejet, nastalo je po meju neko gibanje in vnela se huda proti-agitacija, češ, da detična želesa ca bi škodovala goriškemu mestu in njegovim interesom, ker bi se kupčiški promet odvral od mesta goriškega in se sploh tudi zmanjšalo in skrilo občevanje z Gorico. Kaj na to stavi mestni odboruk Marzini v starešinstveni seji predlog, da se voli poseben odsek, ki ima poročati, kaj in kako bi bilo vknreniti proti sklepu dež. zboru. V imenu večne deželne odseka je poročal dr. Vinci ter predlagal, mestno starešinstvo naj se v interesu goriškega mesta obrne do visoke vlade proti zgradnji iste želesnice ter naj prosi z železnično progno Logatec čez Vipavo do Gorice; posl. Marzini pa je kar predlagal, naj se edino le protestuje proti namerjavani želesnici. Ta predlog je bil tudi sprejet z ednim glasom večine. Ali s tem sklepol stvar ni bila še končana.

Mej tem je imela tudi kupčiška zbornica svojo sejo, tudi ona se je odločno izrekla proti želesnici Tržič-Červinjan in ob enem za ono Logatec-Gorica. V ponedeljek je imelo mestno starešinstvo izvanredno sejo, v kateri se je razpravljala ista zadeva. Zgoraj imenovani „ad hoc“ valjeni odsek je zbranim starešinam predlagal, naj se posebna deputacija odpoji do presvetlega cesarja s spomenico, v kateri se mesto Gorica izreče proti želesnici Tržič-Červinjan in prosi za ono iz Logatca čez Vipavo v Gorico. Ako ravno je Marzini zagovarjal svoj predlog, da se edino le protestuje proti sklepu dež. zboru, in če tudi je dež. glavar kot mestni starešina ob ednem zastopal in branil zgradnjo želesnice Tržič-Červinjan in ob ednem zagovajjal, da bodo vše iz strategičnih ozirov grajena tudi želesnica Logatec-Gorica, vendar je bil odsekov predlog sprejet z 19 glasovi proti 2,

in sicer grofa Coroninija in Marzinija. V deputacijo so voljeni mestni župan pa starešine grof Attems in dr. Vinci.

Jaz se tukaj ne maram izreči ne za železnico Tržič-Červinjo ne proti nji, ali to moram omeniti, da se mi postopanje nekaterih gospodov zdi nerazumljivo in vgnjka, ker prav tisti gospodje so bili kot dež. poslanci za železnicu Tržič-Červinjan in kot mestni starešine so glasovali proti nji. Dosledno je tukaj postopal edini grof Coronini; zato se pa tudi vže raznasa po mestu govorita, da dà svojo ostavko kot mestni starešina.

Politični razgled.

Začnimo tudi današnji politični razgled z državnim zborom, kjer se je zadnji čas skoraj celoma vršila vsa naša notranja politika. Predno so se poslanci razšli na počitnice božične, ki bodo trajale brž ko ne ecil mesec, je poslaniška zbornica v tretjem brauni sprejela novi mornarski red, sklenila resolucijo, vsled katere naj bi se za naprjc kupovale in naročevale neposredno pri pridelovalcih in ne več pri posredovalcih vse vojakom v zivež potrebne reči, kakor je tudi sprejela predlog grofa Coronini-a, kateri vladal nalaga, da v kratkem predloži postavno novelo k carinski postavi, da bi se smel kupreni vitrijol, kot gotovo sredstvo proti pernosperi, vvaževati brez vsake colnine.

V tem času, od kar smo pisali zadnji razgled, je imela tudi gospodka zbornica dve seji. Na dnevnem redu so bile stvari manjšega pomena, ki so se tudi rešile brez vsake razprave in vsakega vgovora po predlogu dočasnih poročevalcev. Najbolj pa so bili radovedni vsi, kako bode sestavljena posebno šolska komisija 21 udov, katera bode imela pretegovati po ministru Gauču predloženi novi šolski postavni načrt, vsled katerega naj bi se dosedanja šolska postava nekoliko premenila. V gospodski zbornici pa so, kaker je sedaj sestavljena, tri stranke zastopane; najmočnejša je strogo konservativna, ki hoče po vsem versko solo; druga je liberalna ali vstavoverna, katera noče nobene spremembe ali vsaj noče nič odjekati, da bi šola zopet postala verska in da bi tudi cerkev imela gledé šole kaj govoriti; tretja stranka pa stoji nekako na sredi mej njima in se zato tudi imenuje srednja ali tudi ministrska stranka; gospodje, ki spadajo k tej stranki, cikajo skoraj bolj na desno kaker na levo, vendar prave samostalnosti nimajo, ker vedno bolj gledajo na migljeje od zgoraj in poslušajo, kaj poreče ministerstvo, na katero stran se bode ono nagnilo, ter delajo in glasujejo bolj le po njegovi želji. Razmeram v zbornici primerno je sestavljena tudi nova šolska komisija; v njej je zastopana desnica z 10 udvi, mej temi so trije škofi, in sicer praški kardinal in knezoškof ljudljanski pa sekovski ali graški, levica z 6, in srednja stranka s 5 udvi; predsednikom je voljen, ker je to mesto kardinal grof Schönborn odklonil, knez Čartoryski, podpredsednikom pa bivši naučni minister Stremayr. Kakor je iz sestave te komisije razvidno, bode odločila srednja stranka, oziroma ministerstvo, kakšen da bode predlog, ki pride iz komisije v gospodsko in potem v poslaniško zbornico, ali se bode sploh minister Gauč vdal ali vsaj za nekaj odjekjal zahtevam nemških konservativcev in drugih slovanskih poslancev, ki zraven verske šole zahtevajo na ljudski šoli tudi poduk v materialnem jeziku. Tema dvema zahtevama sedanj Gaučev načrt le malo ali nič ne vga, zato je vse radovedno, na katero stran se obrne grof Taaffe sam. Če se on odloči za Gauča in njegov postavni načrt, potem zgubi večino v poslaniški zbornici, ker konservativni Nemci ga gotovo ne bodo več podpirali, in ne ostane mu drugo, kakor da ali odstopi sè svojimi ministri vred ali pa da zbor razpusti in razpiše nove volitve; če se pa izreče proti Gauču in njegovemu načrtu ter vstreže željam desničarjev, potem mora pa Gauč, ako se ne vda, izstopiti iz ministerstva; drugo ne preostaja. To zaduže bi bilo

skoraj tudi mogoče, če smo namreč le kaj verjeti vestim, ki so došle mej svet iz kluba zaupnih mož na desnici in zagotovljajo, da sta ministerstvo in desnica popolnoma edina. V tem našem mnenju potrjuje nas tudi odgovor, katerega je grof Taaffe dal na interpelacijo posl. Plenerja in v katerem pravi, da hoče tudi za naprej vladati s pomočjo sedanja desnice. O tej stvari smo hoteli danes nekoliko obširnejše pisati, ker smo mislili, da vsem čitateljem morda vendarle niso bile popolnoma znane razmere mej gospodsko zbornico in ministerstvom.

Dobro znani drž. poslanec Lienbacher bi rad vstanovil v drž. zboru nov klub z imenom "katoliški centrum," v katerega naj bi vstopili izključljivo katoliški Nemci; tej njegevih namerni so se ostro po robu postavili katoliški listi, kakor "Vaterland," "Grazer Volksblatt" in drugi; tudi mi mislimo, da iz te moke ne bode kruha; saj častiljivi Lienbacher si želi pred vsem le tak klub, kateremu bi bil on predsednik in v katerem bi ne imel nobenega nasproststva, ker drugače bi bil on, kakor je vže večkrat pokazal, spet prvi, ki bi izstopil iz kluba.

V Budapešti ste se zedinili zmerna opozicija in skrajna levica v tem, naj bi se v mestnem starešinstvu stavil predlog, da se podeli častno meščanstvo ministru Tiszi, grofu Andrassy-u in puntarju Košut-u; Tisza je nameravano mu čast vže odklonil, brž ko ne storiti tudi Andrassy; res bi ne bilo lepo, da bi se sedanjega in bivšega ministra cesarjevega stavilo v edno vrsto s človekom, kojega namenje že vedno razpad Avstrije.

O zunanjih državah nam ni posebnega poročati, ker tudi drugod je politika čez božične praznike mirovala. Le iz Brazilije v Ameriki je došla vest, po kateri je začasna vlada bivšemu cesarju vsa posestva in drugo premoženje konfiskovala ter ob ednem izdala dekret, da nobeden ud bivše cesarske rodbine vsaj dve leti ne sme stopiti na brazilska tla.

Domače in razne vesti.

Nj. Veličanstvi presvitli cesar in cesarica, nadvoj. Marija Valerija in nadvojvoda Franc Salvator so se v nedeljo zjutraj z Dunaja pripeljali v Miramar, da bi ostali tukaj čez božične praznike. Presv. cesar se je vrnil na Dunaj vže v praznik sv. Štefana zvečer, cesarica pa in hči ostaneti v Miramaru do prvih dni novega leta. Upamo, da je mila zima z jesenskim vremenom, kakeršno smo imeli vže nekaj dni, vgajala najvišim gostom in sicer tem bolj, čim bolj ostro zimo in nenavadno dosti snega imajo na severu. Kakor se bere, leži po Dunaji sneg po pet do šest čevljev na debelo, mraza imajo pa od osem do petnajst stopinj. Letos se mi na jugu pač po pravici ponašamo.

Dr. Ernest Gnad, deželni šolski nadzornik je stopil v pokoj. O tej priložnosti ga je cesar odlikoval z naslovom dvornega svetovavca. Na njegovo mesto je imenovan g. Viktor Lešanovski, do zdanji vodja pazinskega gimnazija.

Proti česčenju Janeza Husa je tudi Budviški škof Martin Jos. Riha pred kratkim izdal pastoralni list.

Katoliška čitalnica v Podgori bude imela novega leta dan svoj redni občni zbor. Na dnevnem redu bude po nagovoru predsednika poročilo do narodničarjevo in tajnikovo, naročitev časnikov za prihodnje leto, volitev novega odbora in morebitni predlogi.

Influenca. Ta bolezen, če tudi ni kaj nevarna, se je vgnjezdila tudi v Gorici. Ona začne s hudo mrzlico, jed napadenemu po ujeti ne diši, udje mu etruejo, mlačnost in neka pobitost se človeka loti. Ali le to je dobro, da ni nevarna in da do zdaj ni terjala še nobene žrtve. V 5-8 dneh se bolnik boljše počuti. Na Dunaji je pretakli teden tako hudo razsajala in napadala toliko ljudi, da so bile vse bolnice z bolniki prenapolnjene; kakor pravijo listi, ona ni prizanesla viti ministerskemu predsedniku grofu Taaffe-u, ker tudi on vsej nje ješči.

Ogenj nastal je v nedeljo, 15. t. m. popoldne v Fleani v Bedih. Ni sicer naredil volike škode, toda tem veči strah, ker je bil ravno mej popoldanskemu službo božjo, da je vse drolo iz cerkve. Ljudje so pridno druga poslopja varovali in spretno gasili, da se ni ogenj dalje širil. Pogorela je le mala lopica, napočljena se senom in listejom. Kdo je pa tega kriv? O'rok, ki je dobil žveplene klinčke v svoje roke.

Kader se sliši o ogaji, so neredkokrat otroci vzrok nesreči po požaru. Starisi, pazite torej na otroke!

Gospodu župniku N. iz tomajskih hribov ne odgovarjammo ničesar na njegov "poziv" v "Novi Soči". Čemu tudi?

"Krvavo stegno" ima tudi v Srbiji svoje maličevace. Izšla je tam knjižica: "Narodna prava", v kateri pozivlju arhimandrit Pelagić, naj bi se kraljevska vlada siloma odpravila ter vpeljala republiko. To je naravni sad tiste vzgoje, katero dobivajo srbski mladeniči v Parizu, kamer zahajajo na visoke šole učiti se prava in družih ved. Mi pa menimo, da ako se v kratkem niža in viša vzgoja naše mladine popolnoma ne prevstroji ter postavi na podlago krščanskih načel, bo krvavo stegno prej ko v sto letih preobrnito prestole vsem kraljem in cesarjem po Evropi.

Proti dr. Mahniču polemizuje "Edinost" v dopisu z Goriškega tako-le: "Življenje je boj! Tega reka verna slika je žitje in bitje dr. Mahniča. Vse od mladih let bojuje se on z dr. Gregorčičem za prvenstvo. Sošolca sta si bila od normalke do izstopa iz bogoslovja. Mahnič je bil priden; bil je vedno med prvimi; bil je odščnjak. Gregorčič je bil pa obično 'prvi med prvimi', razven dveh ali treh tečajev, v katerih ga je Mahnič nadkrilil in si prvo mesto osvojil. Po dokončanilih bogoslovskeh študijah odmeni pokojni nadškof blagega spomina, Gregorčič za nadaljevanje študij in v dosega doktorata, tor ga tudi v Beč pošlje, čeprav so nekateri profesorji na vse kriplje delali, du bi Mahnič in no Gregorčič prišel na "vseučilišča". Den Mahnič nicht, bil je kakor velé — nadškofov odgovor. — vokojnik je poznal svoje ljudi! Najbrže mu ni vgajal mek pogled in okorno Mahničeva. Na to je Mahnič privatno študoval, ter dosegel "stopen" doktorja sv. pisma, kakor Gregorčič, ki je bival v Beču. Gregorčiču mlademu doktorju izročijo "stolico" verstva (dogmatike); Mahnič pa vrgo "malosemeščanov" in pozneje tudi profesoro, kakor prvemu v velikem "semeniču". Vljudnost, delavnost, globoka in vsestranska naobrazba in poniznost dr. Gregorčiča napotila je njoga poznavatelje, da so mu izročili vredništvo "Soče" in ga izvolili tudi "poslancem" v deželnem zbor.

Kot tak razvil je nevmorno delavnost, da je sedaj pravi "ljubljonec" naroda. Dr. Mahnič bavil se je pa med tem s "kritikovanjem" vsem znamen in udehanjem po "Soči", češ, da je breznačelna. V tem nastal je "razkol". Mahnič poprime za topor (sekira); sprejme vredništvo "Soče", da malo z njim in v njem po "Gregorčiču". Ni-li to verna slika reka: življenje je boj?! A sedaj naj dr. Mahnič dobro pazi, da mu topor (sekira) ne odleti in ga ne rani, ter da mu ne ostane golo toporišče, s katerim bi vtegnil sam po sebi mahati! — Preklet, f...; jaz tienu naradi, te besede sum čul v Gorici na Travniku na dan semnja sv. Andreja. Te besede so jako važne, ker one skrivajo začetek in začetnika "našega razkola"...

Tržaška "Edinost" se "Soče" in dr. Mahniču prav rada in večkrat spominja, a nič kaj ljubezljivo, akoravno smo jo mi doslej še precej pri miru pustili. Na dle se zlehka našteti, kar je dr. Mahnič zrekla. On je: "nov duhomoren goriški duh, slovenski papež v Gorici, ki je obsodil ljubljanskega škofa in drugo kot liberalce, askeptični prerok, Sancho Panza, liberalec, njemu se je kolesce v možganih strlo, njegovo očitno črnogledje in duhomorna kritika hoče vse počenati; očita mu zlobnost, ternost, pedantnost, dlakocepljenje, sumničenje, slabu mišljenje, obrekovanje," itd. itd.

"Edinost" je žalibog list breznačelne politike. Marsikateri katoliški stavki se v nji nahaja, toda liberalnih še več. Breznačelna politika kvarí verski in dravstonični slovenskega ljudstva. Nam so odločni liberalci veliko ljubši, kakor berv-mev politiki. Sicer ima "Edinost" katolištv le bolj na jeziku, liberalstvo ji je pa pri senci. Vnema so za vse, kar je liberalno, celo za Husa in njegov spomenik, princ Schwarzenberg sè svojim začetkom govorom si ni pridobil več zasluge, nego da je pokazal svojo "plemenitaško očasnost"! Ni nas treba podučevati, vemo dobra, po čem diše listi, ki s škofi pometajo po ulicah; listi, katerim se studi pred plemstvom in feudalstvom, kateri pod gasлом "krščanske" ljubezni bratijo B ga s hudičem. Tudi v uravnoteženem oziru je v "Edinosti" marsikaj opozlega... Nazadnje smo se ji zamerili še s tem, da smo príporočali svoj list ter prosili, naj se nam pošlje naročuina! Slovenoi, kdaj bomo prisegli v edino žveličevne katoliške načelo? Z ničemer bolj ne škodujemo ne le cerkvi, ampak tudi na rodnu, kakor da podpiramo in vzdržujemo take liste.

Obrakovaini „Corriere“ se skuša sicer zavorjati proti „izjavam“, katero so mu postali občinski možje Podgorski, da rešijo čast svojemu ljubljenu dubevemu pastirju. Židovski list vendar признаva, da je v Podgori „antica usanza“ plačati tako, kakor je tirjal g. vikarij; tako teda ni poslednji ljudi svojevoljno odiral. Ne veli „Corriere“, da m o r a dubeven strankam povedati, koliko znaša postavno določena taksa, da dobro premislijo, preden si vradno kaj naročijo, posebno pa je to dolžan storiti, ako upa, da jih bo ravno s tem odvral od nepotreboh karkov, kakor je bilo ravno v našem slučaju, kjer je dotična stranka zahtevala listov od g. vikarija, da bi se točila. Sicer pa ostane duhovna vedno prostota, da resnično vlogim dokle sveto odpusti ali vrne. To se pravi „vhogajme“ dejati, kar gotovo tudi znajo g. vikariji in duhovni. O tem bi se „Corriere“ lehko sam prepričal, aki bi hotel posvedovati, od koga dobivajo vlogoči več podpore : od ljudi njegove stranke, ali od katoličkih duhovnov.

Tudi to ni „Corriere“ vero, da so g. vikarija zavorjali širje staraline, če, ti so „amiconi“ g. vikarija. No, kdo pa naj bi branil čast g. vikarija? Kemu naj bi neoli podpisat „izjavo“? Morda li „Corriere-ovi“ vrednici in vrednikom? Ta je lepa! So njegovi „amiconi“?! Ravno za to gre g. vikariju še veda čast, da zna v naših tako kritičnih časih izhajati tudi s posvetnimi gospodi in si navdih vsi katolički odločnosti prilobiti in ohraniti njih vdanost in ljubezen.

„Corriere“, molči in ne obiraj naših poštenih in poštovanjnih duhovnih pastirjev!

STENJI za večno luč!

1 škatljica Gersheim-ovih	g. 2:-
1 Kofol-ovih	—:85
Aparat: a) glaz rudeč	—:85
„ vijolčast	—:70
primeren za postni čas,	
glaz bel	—:55
b) podlaga za stenj	—:10

Dobro olje kg. 50, katerega se bo z rabe mojih stenjev porabilo le 22 kg. v letu.

Za obilno naročbo se priporoča

najvdanejši
Valentin Kofol,
Kanal, Gorica.

NAZNANILO.

Vsojamo se slavnemu občinstvu naznaniti, da smo za Kranjsko, Spodnje-Štajarsko in Primorsko

vstanovili

GLAVNI ZASTOP V LJUBLJANI
s pravico sklepanja zavarovalnih pogodb zoper

škodo po požaru in toči

ter smo imenovali svojim glavnim zastopnikom gospoda

Josipa Prosenc-a.

Pisarna glavnega zastopa je v nunske poslopje

na Kongresnem trgu št. 17

v Ljubljani,

kjer se vsprijemajo zavarovalne pogodbe in dajejo radovoljno vsakršna pojasnila glede zavarovanja.

Odličnim spoštovanjem

Centralno ravnateljstvo

„**UNIO CATHOLICA**“

vzajemni zavod za zavarovanje proti škodi

NA DUNAJU.

Podpisana si štejeta v prijetno dolžnost tem potom javno se zahvaliti vsom p. n. blag. gospom in gospodom, kateri so se žrtvovali in trudili, da se je tudi letos zamogla napraviti božičnica otroškemu vrtu in š. mladini. V prvi vrsti gre topla zahvala predstojnicam ž. podružnice sv. Cirila in Metoda v Gorici, potem slavnemu vodstvu tuk. o. kr. priv. papirnice, blagorodnima gospema tuk. tvorniških vodij, visokorodnemu gosp. grof. M. Černilli Attens, blag. gospema Terezini Klančičevi in Ivanki Kocijančičevi, gg. goričkim trgovcem: Liskiju za razne pisalne potrebitine, Clementu za več podarjenih klobukov, in Mušini za razen blago za otročje oblike.

Podgora 21. decembra 1889.

BERTA PEHANI
voditeljica otroškega vrta.

VINKO VODOPIVEC
voditelj ljudske zole.

Listnica vpravnosti. — Kakor je čitati na drugem mestu današnjega lista, smo leino naročino za 40 kr. znizali; nekateri gg. naročniki so nam poslali celoletno naročino v dosedanjem znesku; več avtoho hočemo vračunati za prihodnje leto, aki se kdo drgače ne izreže in morda večega zneska ne želi obrniti v drug namen; nekateri gospodje pa so nam prostovoljno poslali še večjo naročino, kakor je bila do sedaj, in tem tu izrečemo javno zahvalo.

Listnica vredništva. — G. dopisniku s Kanal-skega. Boditi za zdaj polemike dovolj. Povedali smo, kar smo mislili, tako da vsak razumnik lehko sodi. Kaj mu hočemo? Isto samega sebe — to je zdaj jasno pred vsem svetom. Da pri tacih ljudeh ne smemo iskati načelnosti in doslednosti, se lehko razume. Obzalujemo ga. Mi pa bomo hodili po poti, katero smo nastopili. Napadi, obrekovanja, sumničenja od vsek strani nas morejo najmanj omajati. Naj se li zaganjajoše bolj. Ostanite nam zvezci ter razveselite nas le nadalje s kakim dopisom.

G. dopis. v Čepovanu. Za ta pot nekoliko prekasno. Prihodajte.

G. K. v Kan: Vaš spis prinesemo v prihodnji številki.

Potem

Za vsako gospodnjo!

Která želi dobro kavo pripravit!

Pazite dobro na to, da so razširjeni **zaboji & zavitki**, kteri niso praví „Franck'ovi“, ampak

→ **„oljufivo ponarejeni! —**

Hočete li okusno pijačo in tečno kavo imeti, zahtevajte pravo „Franck'ovo“ kavo, ktera pa je le prava s temi registriranimi markami:

varstvena znamka.

varstvena znamka.

varstvena znamka.

in s tim podpisom:

Heinrich Franck Söhne
Linz. Ludwigsburg.

→ **Toraj: Previdnost pri kupovanju!**

Krivo je misliti, da se „dobra kava“ le iz samih kavinih zrnec pripravlja, ne — kajti **dober pristavek povikša** kavino moč, njen barvo in njen okus. —

To je resnično, prepričajte se blagovoljno z poskusom

prave Franck'ove kave.

Za črno kavo: z 4 žlicami kavinih zrnec — 1 žlico Franck'ove kave.
„mlečno“: „3“ „ „ „ - 1 „ Franck'ove „

D. 2939 Nr. 9 IV.

J. W. L.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: M. KOŠIČ. — Hilarjanaka tiskarna v Gorici.